

FZM 419

Nobel Prizes, associated with Crystallography

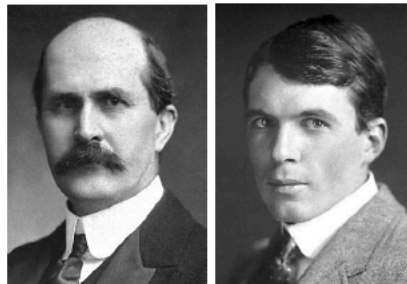
<http://www.iucr.org/people/nobel-prize>

All together: 29;   Physics prizes: 10;   Chemistry prizes: 18;   Physiology and medicine 1

Max von Laue
1914

WH Bragg and WL Bragg
1915

Davisson and GP Thompson
1937

D Hodgkin
1964

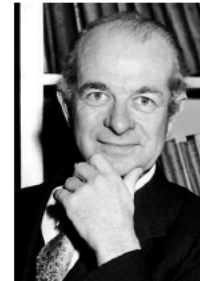
F Crick, J Watson and M Wilkins
1962

C Shull
1994

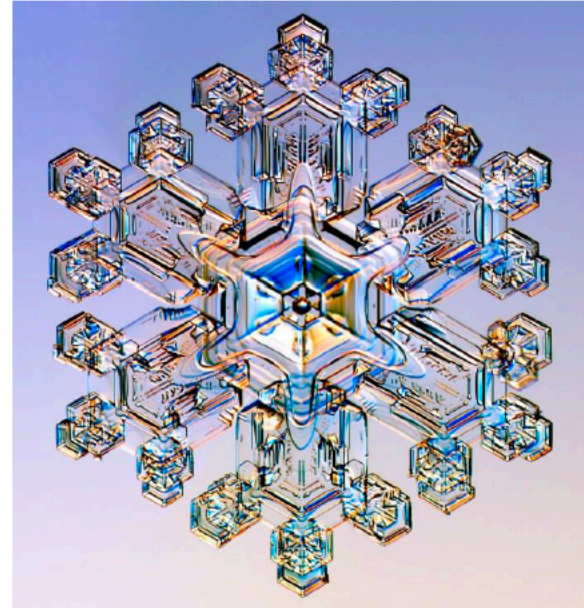
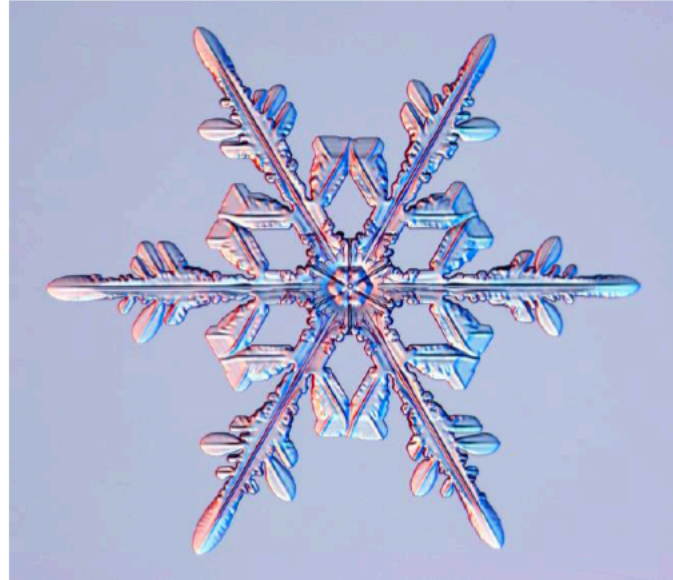
L Pauling
1994

Dan Shechtman
2011

Kristal nedir

Mineraller

- Mineraller, belirli jeolojik süreçler sonucunda oluşan doğal katılardır.
- Mineraller, doğal olarak oluşan kristal katıların en büyük kaynağıdır

QUARTZ, SiO₂

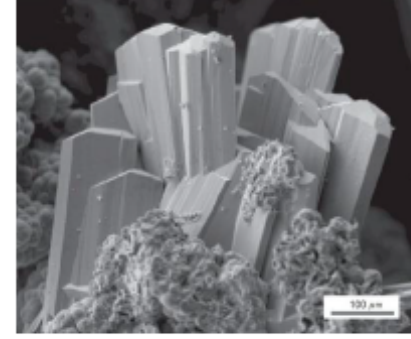
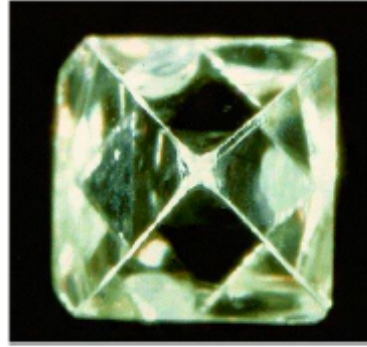

Mackayite, $Fe_3Te_2O_5(OH)$

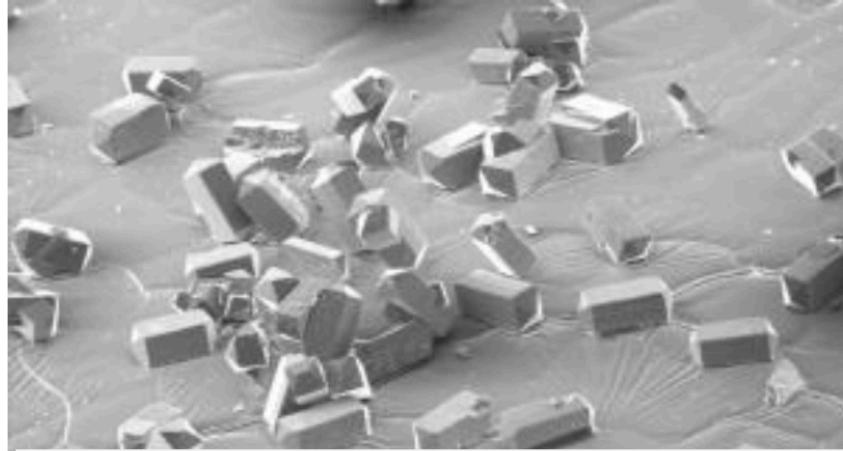
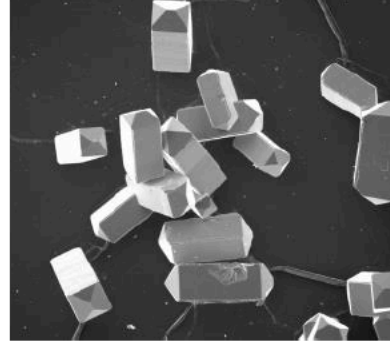
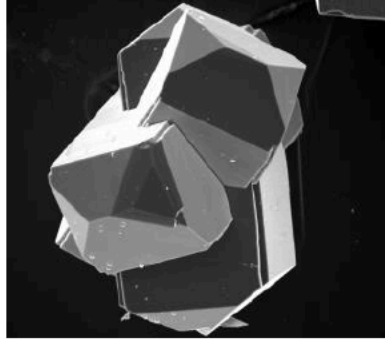
<http://webmineral.com>

- Minerallerin ortak özellikleri
- Doğal fasetlerin oluşumu
- Tek bir mineralin dış şekli, iyi gelişmiş bir çokyüzlüdür. Çok yüzlü yüzeyin atomik seviyede doğal ve düzdür.

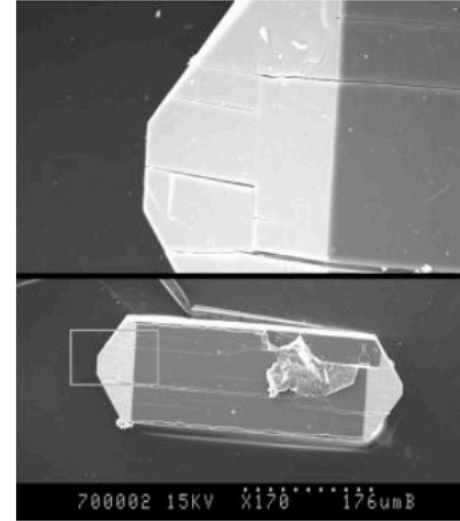

- Kristalografinin ilk aşaması
- Kristal morfolojilerinin incelenmesi, örn. doğal minerallerin dış şekilleri. Bununla birlikte, minerallerin dış şekillerinin ortak özelliklerini bulmak daha zordu.

Doğal yüzlerin bazı elektron mikroskobu görüntüleri

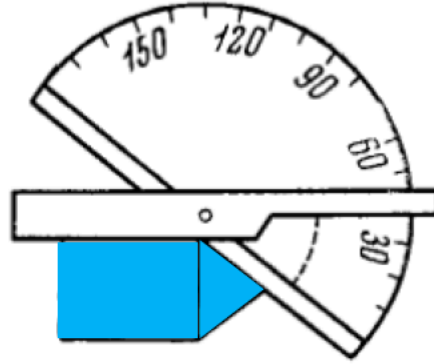

© AUBERT Emmanuel, Nancy, France

KRİSTALOGRAFİNİN DOĞUŞU: Arayüzey açılarının sabitlik yasası

Nicolaus Steno (1638-1686)

Romé de L'Isle (1736 -1790)

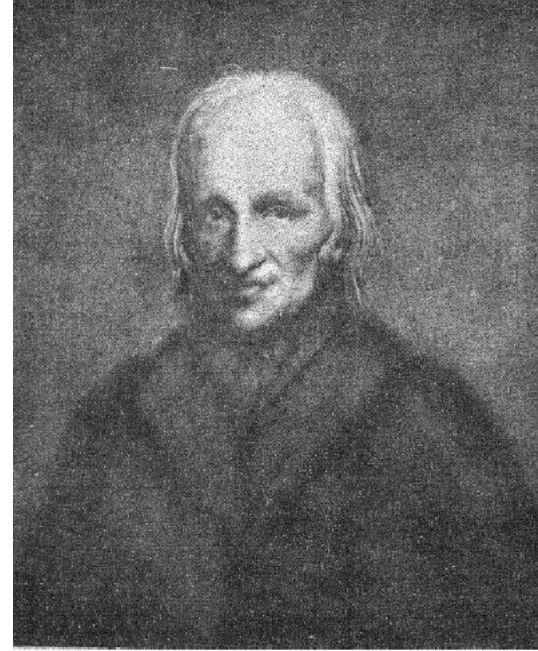
- ...Yüzlerin yanıl uzantıları ve kristalin kökeni ne olursa olsun, belirli bir türün kristal yüzleri arasındaki açılar sabittir. Arayüz açıları kümesi bu türün karakteristiğidir ...

KRİSTALOGRAFİNİN DOĞUŞU: Rasyonel indeksler yasası

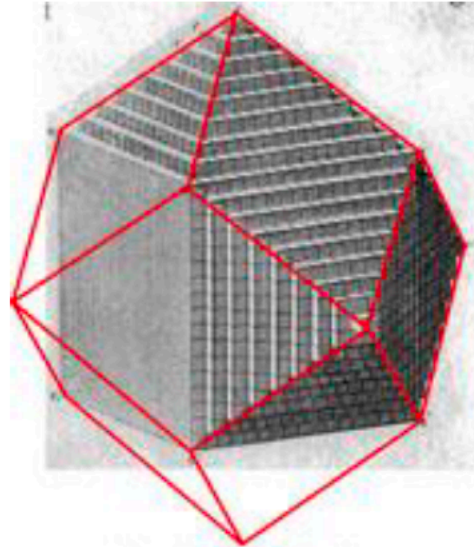
- Kristallerdeki kristal yüzlerin tanımlanmasına ilk matematiksel yaklaşım
- ... Verilen kristal türleri için her zaman üç vektör, a , b ve c seçmek mümkündür, böylece bu kristalin tüm doğal yüzleri, üç tamsayı sayısı ile orantılı uzunlukları keser ...

2. Haüy (1743-1822)

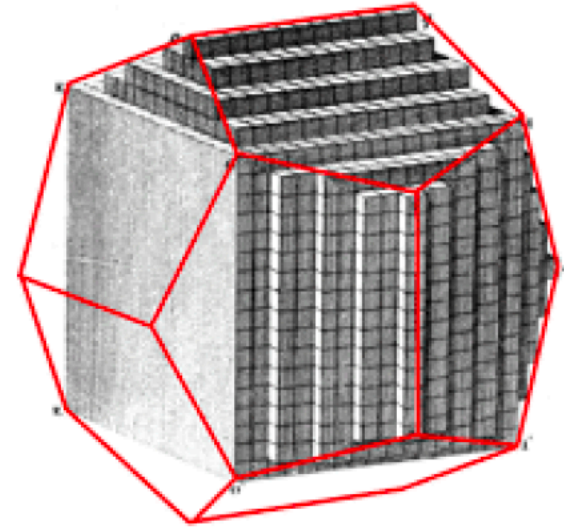

Rasyonel indeksler yasasının grafik gösterimi

- Orijinal fikir: kristal, temel blokların (örneğin küpler veya paralelopipsler) topaklanmasıyla oluşturulur. Doğal yüzlerin oluşumu aşağıda gösterilmiştir.

Rhomb-dodecahedron

Pentagon-dodecahedron

Models from Haüy's *Traité de Minéralogie* (1801)

- Haüy (1743-1822), büyüleyici çok yüzlü şekil ile kristalin iç yapısı arasındaki bağlantıyı formüle eden ilk kişiydi. Hipotezi, kristal şeklini bir kristalin periyodik yapısıyla açıklamaktı.

Crystal shape

Internal directions

